

Na Łotwie obowiązuje podatek liniowy

Polski podatnik pracujący na Łotwie będący rezydentem polskim od uzyskiwanych w tym kraju dochodów zapłaci 25-proc. liniowy PIT. Gdy Polak będzie rezydentem łotewskim, w tym kraju rozliczy wszystkie swoje światowe dochody.

Obcokrajowcy przyjeżdżający na Łotwę powinni posiadać ważne dokumenty przy przekraczaniu granicy Łotwy, włączając paszport (lub dowód osobisty) i wizę wjazdową (o ile są zobowiązani do jej uzyskania). Jak wyjaśniła Izabella Budek, konsultant w PricewaterhouseCoopers, od obywateli Unii Europejskiej nie jest wymagane pozwolenie na pracę i mają oni pełny dostęp do łotewskiego rynku pracy (z wyjątkiem pracy w administracji publicznej). Pobyt na Łotwie do trzech miesięcy nie wymaga rejestracji, ale po upływie tego czasu należy ubiegać się o pozwolenie na pobyt. Ważność pozwolenia na pobyt jest uzależniona od czasu, na jaki podpisano umowę o pracę.

Osoby przebywające na Łotwie na podstawie pozwolenia na pobyt podlegają obowiązkowi meldunkowemu - należy zarejestrować się we właściwym urzędzie samorządu lokalnego w terminie jednego miesiąca od dnia zamieszkania - dodała Izabella Budek.

Rezydencja podatkowa

Osoba przebywająca na Łotwie będzie uważana za rezydenta podatkowego tego kraju, jeśli: jej stałym miejscem zamieszkania jest Łotwa i/lub przekroczy 183 dni pobytu na terytorium Łotwy w 12-miesięcznym okresie zaczynającym się lub kończącym w trakcie roku podatkowego.

Jak podkreśliła Izabella Budek, jako generalną zasadę można przyjąć, że osoby, które nie spełniają wskazanych kryteriów, będą uważane za nierezydentów podatkowych dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych na Łotwie.

Różnice w opodatkowaniu

Z informacji PricewaterhouseCoopers wynika, że rezydenci podatkowi na Łotwie są zobowiązani do rozliczania swoich światowych dochodów w tym kraju. Nierezydenci są opodatkowani na Łotwie tylko z dochodów mających źródło na Łotwie.

- W przypadku, gdy pracownik, który jest polskim rezydentem podatkowym, zostanie również uznany za rezydenta podatkowego przez łotewskie władze skarbowe, powstały w konsekwencji konflikt rezydencji powinien zostać rozwiązany na podstawie umowy polsko-łotewskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania - tłumaczyła Izabella Budek.

WAŻNA LICZBA

25 proc. - wynosi stawka podatku dochodowego od osób fizycznych na Łotwie

Według niej, w sytuacji gdy obywatel Polski ma miejsce zamieszkania w obu państwach (tj. w Polsce i na Łotwie), to jego status, gdzie jest rezydentem podatkowym, określa się według następujących kryteriów:

- gdzie ma stałe miejsce zamieszkania;
- gdzie ma ściślejsze powiązania osobiste i gospodarcze (ośrodek interesów życiowych);

- w jakim kraju zwykle przebywa;
- jakiego kraju jest obywatelem;
- w przypadku, gdy powyższe kryteria nie przyniosą rozstrzygnięcia, wtedy władze skarbowe Polski i Łotwy powinny między sobą ustalić właściwą rezydencję danej osoby.

Praca najemna

Na Łotwie obowiązuje jedna, liniowa stawka podatku dochodowego od osób fizycznych: jej wysokość to 25 proc.

- Płatnikami tego podatku są stali rezydenci i nierezydenci uzyskujący dochody na Łotwie. Wszelkie płace i innego rodzaju wynagrodzenia otrzymane przez osobę fizyczną za pracę wykonywaną na terytorium Łotwy podlegają tam opodatkowaniu - dodała Izabella Budek.

Ponadto, dodatkowy dochód do opodatkowania stanowią następujące benefity: dodatek na utrzymanie w kraju oddelegowania; koszty mieszkania zapewnionego przez pracodawcę; dodatek za podróże do kraju ojczystego; używanie samochodu służbowego do celów prywatnych; koszty paliwa ponoszone przez pracodawcę na cele prywatne; prywatne ubezpieczenie płacone przez pracodawcę (z wyjątkami); opieka medyczna; opłaty za szkołę; zwrot kosztów wydatków na podróże (przekraczające ustalony limit); zwrot podatku (zagranicznego lub macierzystego kraju).

Rozliczenie podatkowe

Pracodawca łotewski - jak podkreśliła Izabella Budek - jest zobowiązany do potrącania na bazie miesięcznej z wynagrodzenia pracownika podatku oraz składek na ubezpieczenie społeczne i odprowadzania ich do fiskusa łotewskiego.

Osoba zagraniczna pracująca na Łotwie zobowiązana jest także do rejestracji w urzędzie skarbowym. W momencie wyjazdu z Łotwy osoba taka będzie również zobowiązana do wyrejestrowania się z łotewskiego systemu podatkowego.

- Obcokrajowcy pracujący na Litwie na podstawie zagranicznej umowy o pracę są zobowiązani dokonać sami rejestracji w łotewskim urzędzie skarbowym. Ponadto dochód ten powinien być rozliczany przez pracodawcę zagranicznego lub pracownika samodzielnie, a podatek powinien być wpłacany na konto łotewskiego urzędu skarbowego w terminie złożenia zeznania podatkowego za dany rok podatkowy - tłumaczyła nasza rozmówczyni z PricewaterhouseCoopers.

Według niej, dodatkowo na Łotwie płaci się obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne. Płacą je firmy będące łotewskimi rezydentami, pracownicy zatrudnieni w łotewskich firmach, osoby zatrudnione przez nie rezydentów łotewskich oraz osoby pracujące na zasadzie samo zatrudnienia. Stopa procentowa ubezpieczenia społecznego dla pracodawców wynosi 24,09 proc., a dla pracowników 9 proc. dochodu. Jego łączny wymiar to 33,09 proc. Składki są odprowadzane na bazie miesięcznej od wynagrodzenia brutto (generalnie do 15 każdego miesiąca następującego po wypłacie wynagrodzenia).

Te same wysokości składek obowiązują dla pracodawców będących nie rezydentami łotewskimi, ale pochodzących z krajów Unii Europejskiej.

Do podstawy naliczania podatku socjalnego nie są wliczane: renty i emerytury państwowe, wypłaty z funduszy emerytalnych, rekompensaty, dodatki z tytułu

uszczerbku na zdrowiu prowadzącego do utraty zdolności do pracy, stypendia, wpływy z tytułu praw autorskich, inne wypłaty socjalne.

- Składki na ubezpieczenie społeczne płaci się na Łotwie do limitu dochodu osiągniętego w danym roku podatkowym. W roku 2007 była to kwota limitu dochodu 23 800 LVL, a w roku 2008 będzie to kwota 29 600 LVL - podkreśliła Izabella Budek.

Jej zdaniem, zgodnie z generalną zasadą obowiązującą w Unii Europejskiej, składki na ubezpieczenie społeczne powinny być płacone w kraju wykonywania pracy. Chyba że dana osoba chce pozostać w polskim systemie ubezpieczeń społecznych. Wówczas, jeszcze przed wyjazdem na Łotwę, obywatel Polski powinien postarać się o certyfikat E101 z polskiego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, tak aby nie było konieczne przystąpienie do łotewskiego systemu ubezpieczeń społecznych i płacenie na Łotwie obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne.

JAK POLAK PRACUJĄCY NA ŁOTWIE MUSI SIĘ ROZLICZYĆ

Obywatel polski, który podejmie pracę na terytorium Łotwy, będzie podlegać łotewskiemu podatkowi dochodowemu od całości swoich dochodów (jeżeli zostanie uznany za łotewskiego rezydenta podatkowego) bądź tylko od tej części swoich dochodów, które uzyskał na Łotwie - gdy będzie traktowany jako łotewski nie rezydent podatkowy.

JAKIE OBOWIĄZKI POWSTANĄ PO POWROCIE DO POLSKI

Osoba powracająca z Łotwy i traktowana jako polski rezydent podatkowy zastanawia się, czy dochody z pracy na Łotwie powinna zadeklarować do polskiego urzędu skarbowego. Oczywiście tak, ale pojawia się pytanie, czy dochód ten nie będzie podwójnie opodatkowany (na Łotwie i w Polsce). Na mocy umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania taka osoba nie będzie podwójnie opodatkowana, ponieważ całość jej dochodów z Łotwy zostanie wyłączona z opodatkowania w Polsce. Natomiast dochód osiągnięty na Łotwie będzie miał wpływ tylko na ustalenie efektywnej stopy procentowej, która zostanie zastosowana do dochodów do opodatkowania w Polsce.